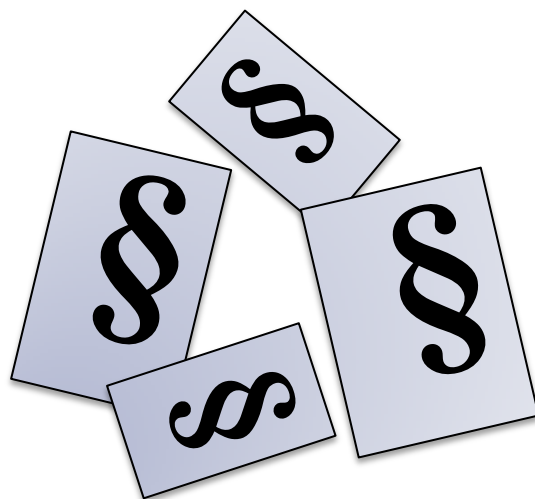

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

TYÖSUOJELUOSASTON SÄÄDÖSVALMISTELUN SEURANTA 2/2015

Työsuojeluosasto
7.9.2015

Sisällysluettelo

0 Johdanto	3
1. Yleiset työturvallisuussäännökset	4
1.1. Työsuojelulainsäädännön EU-tason arviointi	4
1.2. Viranomaisten välisten tietojenvaihdon esteiden poistaminen	4
1.3. Työsuojelun aluehallinnon kehittäminen	5
1.4. Hallinnollisten seuraamusmaksujen käyttö työsuojelun valvonnassa.....	6
2. Kemikaalisäännökset	6
2.1. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista (268/2014) muuttaminen.....	6
3. Fysikaaliset tekijät työpaikalla.....	7
3.1. Sähkömagneettiset kentät	7
4. Toimialakohtaiset säännökset	7
4.1. Panostajalainsäädännön tarkistaminen	7
4.2. Asbestityötä koskevan lainsäädännön ajantasaistaminen.....	8
4.3. Laivatyösäädösten ajantasaistaminen	9
5. Muuta	10
5.1. Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi laivaväen ruokahuollosta aluksella annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	10
5.2. Ehdotus kosteus- ja homevaurioita mittaavien ja analysoivien tahojen pätevydestä.....	10
5.3. Eräiden direktiivien mukauttamisesta CLP-asetukseen johtuvat kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet	11
5.4. Valtioneuvoston päätöksen työhön liittyvältä biologisten tekijöiden aiheuttamalta vaaralta (1155/1993) uudistaminen	11
5.5. Valtioneuvoston asetuksen työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (403/2008, ns. koneiden käyttöasetus) eräät muutostarpeet	12
5.6. Työsuojelusäädösten tarpeellisuuden ja ajanmukaisuuden arviointi.....	12

0 Johdanto

Työsuojelua koskevat säädökset ja säädösten noudattamisen valvonta ovat merkittävien ja vaikuttavien työpaikkojen turvallisuuteen liittyvä sosiaali- ja terveysministeriön ja työsuojeluosaston käytössä oleva ohjauskeino. Osaston säädösvalmistelu sisältää kansallisen lainsäädännön valmistelun lisäksi EU-tasoisin lainsäädännön valmistelun.

Työsuojelua koskeva lainsäädäntö muodostaa oman oikeudenalansa, joskin sillä on vahva liittymä ja sama käsitteellinen ympäristö yleisen työoikeuden kanssa. Työsuojelua koskevien säännösten ydinalue muodostuu työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden suojelua koskevista säännöksistä, joista keskeisin on työturvallisuuslaki.

Työsuojelua koskevaan lainsäädäntöön kuuluu työympäristön fyysistä ja henkistä turvallisuutta koskevien säännösten ohella työaika ja tietyssä laajuudessa muita työsuhteen ehtoja sekä työelämän yhdenvertaisuutta koskevat säännökset. Työsuhdetta koskevan lainsäädännön valmistelu kuuluu kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan, vaikka sen valvonta kuuluu ministeriön alaiselle työsuojeluviranomaiselle (Aluehallintovirastojen työsuojelun vastualueet).

Työsuojelulainsäädännön olennainen osa on myös koneiden, laitteiden ja kemikaalien sekä muiden työssä käytettävien tuotteiden turvallisuuteen liittyvät säännökset.

Työsuojelua koskevan säädösvalmistelun tavoitteena on huolehtia siitä, että lainsäädäntö on vaikuttavaa, ajantasaista, tarkoituksenmukaista ja selkeätä. Lainsäädännön tulee olla työnantajien ja työntekijöiden sekä valvontaviranomaisen kannalta helposti sovellettavissa olevaa ja ymmärrettävää. Säädökset tukevat ministeriön ja työsuojeluosaston strategisia tavoitteita. Säännökset eivät saa aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa yrityksille.

Säädösvalmistelun osana huolehditaan siitä, että EU:n työsuojelua koskevia aloitteita ja säädösvalmistelua seurataan valmistelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. EU-lainsäädännön valmisteluun pyritään vaikuttamaan kansallisten tavoitteiden mukaisesti.

Työsuojelua koskevien säädösten valmistelu perustuu systemaattiseen toimintaympäristön ja voimassa olevan säädöskokonaisuuden ja yksittäisen säännösten tarkoituksenmukaisuuden ja tehokkuuden seurantaan ja analyysiin. Säädösvalmistelua toteutetaan suunnitelmallisesti kolmikantayhteistyössä työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan (TTN) puitteissa. Lainsäädäntösuunnitelmat ja -aloitteet käsitellään neuvottelukunnassa varhaisessa vaiheessa, ja valmistelu toteutetaan pääsääntöisesti neuvottelukunnan asettamissa kolmikantaisissa jaostoissa. Joissakin tapauksissa valmistelu voidaan toteuttaa virkatyönä.

Tässä säädösvalmisteluluettelossa on kuvattu sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosaston vastuulla olevat ja käynnissä olevat säädösvalmisteluhankkeet, niiden vastuuhenkilöt ja valmisteluvaihe. EU:ssa vireillä olevat seurattavat lainsäädäntöasiat on esitetty erillisessä työsuojelun EU-tiedotteessa.

1. Yleiset työturvallisuussäännökset

1.1. Työsuojelulainsäädännön EU-tason arviointi

”Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva strategiakehys kaudelle 2014–2020” (Komission tiedonanto Euroopan Parlamentille ja Neuvostolle COM(2014) 332 final) asiakirjassa EU-komissio toteaa, että strategiakehysten täytäntöönpano etenee rinnan työterveyttä ja työturvallisuutta koskevan EU-lainsäädännön jälkiarvioinnin kanssa. Jälkiarvioinnin päätelmien odotetaan valmistuvan vuoden 2015 loppuun mennessä. Arvioinnista on säädetty ns. puitedirektiivissä 89/391/ETY ja se kuuluu sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaan komission ohjelmaan (REFIT-asiakirja 12 COM(2012) 746). Sen tuomaa lisätietoa voidaan hyödyntää mahdollisten tulevien aloitteiden laatimisessa.

Nykyistä strategista kehystä tarkistetaan vuonna 2016 lainsäädännön arvioinnin tulosten ja Eurooppa 2020 -strategian tarkistuksen huomioon ottamiseksi.

Lisätietoja: Antti Janas
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
Puhelin: 02951 63501

1.2. Viranomaisten välisten tietojenvaihdon esteiden poistaminen

Hallitusohjelman mukaan harmaata taloutta torjutaan aktiivisesti ja tietojen sujuva siirtyminen viranomaisten välillä varmistetaan.

Myös työsuojeluviranomaisten tiedonsaantioikeuksia tullaan kehittämään. Työsuojeluviranomaisten tiedonsaantioikeuksia laajennetaan harmaan talouden torjuntaan liittyvien valvontatehtävien (tilaajavastuulain valvonta, ulkomaalaisvalvonta sekä työsuhteen vähimmäisehtojen valvonta) osalta.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on ryhtynyt tarvittaviin säädösvalmistelutoimenpiteisiin kolmikantaisesti. Säädösvalmistelutyö tehdään virkatyönä ja käsitellään työturvallisuussäännöksiä valmisteluvassa neuvottelukunnassa. Työsuojeluviranomaisten tiedonsaantitarpeista ja työsuojeluviranomaisten tiedonsaantioikeuksien laajentamisesta on keskusteltu työturvallisuussäännöksiä valmisteluvassa neuvottelukunnassa vuoden 2014 aikana ja käsittely jatkuu vuonna 2015. Tarvittavat säädösmuutokset tehdään neuvottelukunnan hyväksymien tietotarpeiden perusteella.

Säädösvalmistelun tavoitteena on, että tiedonsaantioikeuksien laajentumisen myötä työsuojeluviranomaisille laadittaisiin harmaan talouden selvitysyksikön tuottamia velvoitteidenhoitoselvityksiä harmaan talouden torjuntaan liittyvän työsuojeluvalvonnan tueksi.

Tavoiteaikataulu: Vuoden 2015 aikana
TTN:n käsittely käynnissä
Esittelyyn: Vuonna 2016
Voimaan: Vuonna 2016

Lisätietoja: Anne Vänskä
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
Puhelin: 02951 63507

1.3. Työsuojelun aluehallinnon kehittäminen

Työsuojeluvalvonnan resurssien riittävyyden, tarkoituksenmukaisen kohdentamisen sekä valvonnan tasalaatuisuuden ja hallinnon kehittämiseksi työmarkkinakeskusjärjestöt (EK, SAK, STTK ja Akava) ovat saavuttaneet yhteisymmärryksen työsuojelun aluehallinnon kehittämisen suuntaviivoista. Asiasta on laadittu neuvottelumuihistio 5.10.2012. Muistiossa on 8-kohtainen luettelo toimenpiteistä, joilla työsuojelun aluehallintoa voitaisiin kehittää. Luettelon kohdassa 4 on todettu, että lupahallinto organisoidaan siten, että lupa-asiat käsitellään eri alueille parhaan osaamisen perusteella (asbesti, hätätyö, nuoret jne.). STM valmistelee asian ja neuvottelee toteutuksen työsuojelun vastuualueiden johtajien kanssa.

Työsuojelun aluehallinnon kehittämistä on tarkasteltu muistiossa, jossa on arvioitu työsuojeluviranomaisen käsiteltävien lupa-, ilmoitus- ja muiden vastaavien asioiden tarpeellisuutta ja kumoamismahdollisuuksia sekä mahdollisuutta keskittää jäljelle jäävät asiat tiettyyn aluehallintovirastoon. Arviointi perustuu pääosin aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilta kerättyihin tietoihin lupien, ilmoitusten jne. lukumääristä ja arviointiin niiden tarpeellisuudesta. Huomioon on otettu myös EU-sääntely ja mahdollisesti muuttuneet olosuhteet.

Muistiota on käsitelty työturvallisuussäännöksiä valmistelevassa neuvottelukunnassa ensimmäisen kerran lokakuussa 2013. Neuvottelukunnan jäsenten näkemykset lupien jne. tarpeellisuudesta poikkesivat useissa kohdin toisistaan. Neuvottelukunnan käsittelyn pohjalta niiden lupa-, ilmoitus- ja muiden asioiden jatkosta päättäminen, jotka kuuluvat jonkin muun ministeriön toimialaan, siirretään ao. ministeriöön harkittavaksi. Muilta osin asian käsittelyä jatketaan neuvottelukunnassa.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti helmikuussa 2014 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella esitys työsuojelun vastuualueiden valtakunnallisista erikoistumistehtävistä ja niiden tasaamisesta eri vastuualueille; arvioida esitettävien muutosten osalta niiden vaikutukset sekä hyödyt että haitat työsuojelun valvontaan sekä tehdä tarvittavat ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi. Työryhmä koostui STM:n työsuojeluosaston sekä työsuojelun vastuualueiden edustajista. Työryhmä luovutti raporttinsa lokakuussa 2014.

Työryhmä ei tehnyt tehtäviinsä kuulunutta säädösmuutosehdotusten laatimista ajanpuutteen vuoksi. Työryhmä esitti raportissaan, että STM:n työsuojeluosaston säädösyksikkö valmistelee tarvittavat muutokset STM:n asetukseen eräiden aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueen toimialueista (930/2009) liittyen eräisiin tehtäväkokonaisuuksiin. Säädös avataan vuonna 2015 em. tarkoituksessa.

Tavoiteaikataulu:

Lupa-asioita käsitelty TTN:ssä joulukuussa 2013 ja helmikuussa 2014. Työsuojelun vastuualueiden erikoistumistehtäviin liittyviä muutoksia asetukseen 930/2009 käsitelty TTN:ssä keväällä 2015.

Lisätietoja: Tuula Andersin ja Antti Janas

Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi

Puhelin: 02951 63506 (Andersin) ja 02951 63501 (Janas)

1.4. Hallinnollisten seuraamusmaksujen käyttö työsuojelun valvonnassa

Hallinnollisten sanktioiden käyttöalan laajentamisedellytyksiä on tarpeen selvittää. Hallinnollisella sanktiolla tarkoitetaan tietyn moitittavaksi koetun toiminnan, rikkomuksen, muuta kuin rikosoikeudellista seuraamusta. Seuraamuksen määrääjänä on hallintoviranomainen.

Valtionhallinnon vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaan on yhtenä toimenpide-ehdotuksena otettu työsuojelun laiminlyöntimaksun käyttöönoton selvittäminen. Seuraamusmaksujen käyttöönotolla on yhtymäkohtia myös työsuojeluvalvonnan resurssiselvitykseen. Oikeusministeriön julkaisemassa ”Oikeudenhoidon uudistamisohjelmassa vuosille 2013 – 2025” on sivuttu seuraamusmaksuja yhtenä oikeudenhoidon tehostamiskeinona.

Työsuojelun seuraamusmaksujen käyttöönottoa käsiteltiin alkuvuodesta 2013 työsuojeluneuvottelukunnassa. Neuvottelukunta puolsi jatkoselvittämistä prosessiekonomisten hyötyjen näkökulmasta. Työsuojeluosaston säädösyksikössä on laadittu muistio hallinnollisista seuraamusmaksuista työsuojeluasioissa 13.5.2013, ja sosiaali- ja terveysministeriö on saanut muistiosta aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden lausunnot. Vastuualueiden lausunnoissa puollettiin hallinnollisen seuraamusmaksun käyttöönottoa ja tehtiin ehdotuksia sen mahdollisista käyttötilanteista.

Asiaa on käsitelty työturvallisuussäännöksiä valmisteleavassa neuvottelukunnassa viimeksi syksyllä 2014. Neuvottelukunnassa esitettyjen käsitysten perusteella laiminlyöntimaksun käyttöönotolle ei ole tässä vaiheessa edellytyksiä. Asiaan palataan oikeusministeriön oikeudenhoito-ohjelman valmistuttua.

Lisätietoja: Tanja Ylitöyrä ja Anu Kangasjärvi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
Puhelin: 02951 63402 (Ylitöyrä) ja 02951 63224 (Kangasjärvi)

2. Kemikaalisäännökset

2.1. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista (268/2014) muuttaminen

Työturvallisuussäännöksiä valmisteleavan neuvottelukunnan HTP-jaosto valmistelee esityksen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista muuttamiseksi.

HTP-arvoja koskeva säädösvalmistelu on jatkuva prosessi. Uuden asetuksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2016. Tällöin ilmestyy myös STM:n julkaisu HTP-arvot 2016.

Hare-nro STM077:01/2012
Tavoiteaikataulu:
TTN:n käsittelyyn: Keväällä 2016
Esittelyyn: Keväällä 2016
Voimaan: Vuoden 2016 aikana

Lisätietoja: Reetta Orsila ja Sirkku Saarikoski
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
Puhelin: 02951 63505 (Orsila) ja 02951 63565 (Saarikoski)

3. Fysikaaliset tekijät työpaikalla

3.1. Sähkömagneettiset kentät

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi terveyttä ja turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista työntekijöiden suojelemiseksi altistumiselta fysikaalisista tekijöistä (sähkömagneettiset kentät) aiheutuville riskeille (2013/35/EU) julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 26.6.2013. Direktiivi rakentuu periaatteelle suojata kaikkia työntekijöitä sekä työnantajan velvollisuuteen tuntea ympäristö, jossa työnantaja teettää työtä. Jos työympäristössä esiintyy työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä vaarantavia tekijöitä, työnantajan on arvioitava niiden merkitys työntekijöiden terveydelle. Direktiivi koskee Suomessa työturvallisuuslain tarkoittamia työntekijöitä, mutta ei koske väestöä laajemmin. Direktiivi ei koske pitkäaikaisvaikutuksia.

Direktiivin kansallinen kolmikantainen valmistelu alkoi 18.12.2013 työturvallisuussäännöksiä valmistelevalle neuvottelukunnan sähkömagneettisten kenttien jaostossa.

Hare-nro STM077:00/2012

Tavoiteaikataulu:

TTN:n käsittelyyn: Syksyllä 2015

Esittelyyn: 31.5.2016 mennessä

Voimaan: Viimeistään 1.7.2016

Lisätietoja: Reetta Orsila ja Tuula Andersin

Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi

Puhelin: 02951 63505 (Orsila) ja 02951 63506 (Andersin)

4. Toimialakohtaiset säännökset

4.1. Panostajalainsäädännön tarkistaminen

Räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (621/2011) valmistelun yhteydessä ilmeni tarve selvittää myös panostajan pätevyteen liittyvien säädösten ajanmukaisuus. Lisäksi korkein hallinto-oikeus on todennut useassa tapauksessa, ettei nykyisessä panostajalainsäädännössä ole riittävän tarkasti säädetty niistä edellytyksistä, joiden perusteella arvioidaan henkilön sopivuutta myönnettäessä tai peruutettaessa panostajan pätevyyskirjaa. Keskeisimmät uudistamistarpeet liittyvät siten panostajan pätevyuden arviointiin ja lupakirjan peruuttamisen edellytysten määrittelyyn.

Luvan myöntämiseen, peruuttamiseen ja uudistamiseen liittyvien kysymysten lisäksi on noussut esiin erilaisia pienempiä, tarkastelua vaativia asiakokonaisuuksia. Näitä on esimerkiksi se, tulisiko pätevyys jakaa työskentelypaikan mukaan (maan alla ja maan päällä tehtävät työt) ja tehosteräjätäjien eriyttäminen selkeämmin omaksi pätevyydeksi.

Ministeri Risikko asetti kesäkuussa 2013 kolmikantaisen työryhmän valmistelemaan panostajalain uudistusta. Työryhmä päätti työnsä keväällä 2015. Työryhmä luonnosteli yksimielisen hallituksen

esityksen ja siihen liittyvät asetusehdotusten muutokset (uusi VN:n asetus panostajien pätevyyskirjoista ja muutokset VN:n asetukseen räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta). Työturvallisuussäännöksiä valmisteleva neuvottelukunta hyväksyi lainsäädäntöpaketin keväällä 2015. Valmistelua jatkettiin virkatyönä. Tavoitteena on saada hallituksen esitys eduskunnan käsittelyyn syksyn 2015 aikana.

Lainsäädäntötyössä tarkasteltiin osaltaan myös panostajien koulutuksen uudistamistarvetta. Lainsäädäntötyöryhmä totesi, että nykyistä koulutusjärjestelmää olisi kehitettävä. Tämä vuoksi sosiaali- ja terveystieteiden alainen panostajakoulutuslautakunta asetti työryhmän ajantasaistamaan panostajien koulutusta koskevaa muistiota. Työryhmän tavoitteena on saada uusi muistio valmiiksi syksyllä 2015. Koulutusta koskevat uudistetut ohjeet tulisivat siten sovellettaviksi samaan aikaan lainsäädäntömuutosten kanssa.

Hare-nro STM037:00/2013

Tavoiteaikataulu:

Toimitettu tiedoksi TTN:lle keväällä 2015

Käännökseen: Kesä 2015

Voimaan: Vuoden 2016 puolivälissä

Lisätietoja: Marianne Kivistö, Tuula Andersin ja Tanja Ylitöyrä

Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi

Puhelin: 02951 63284 (Kivistö), 02951 63506 (Andersin) ja 02951 63402 (Ylitöyrä)

4.2. Asbestityötä koskevan lainsäädännön ajantasaistaminen

Työturvallisuussäännöksiä valmisteleva neuvottelukunta asetti kesäkuussa 2013 kolmikantaisen jaoston selvittämään asbestityötä koskevan lainsäädännön ajantasaisuus ja oikea säädöstaso ensi sijassa asbestipurkutyön valtuutusta, asbestikartoitusta sekä menetelmiä ja laitteita koskevien säännösten osalta. Säädöstaso ei asbestivaltuutuksen perusteiden osalta vastaa perustuslaissa asetettuja vaatimuksia eivätkä sitä koskevat muutokset ole siten mahdollisia ilman laintasoista valmistelua. Jaoston tehtävänä on ollut tarpeellisessa laajuudessa kartoittaa asbestityöstä annetun valtioneuvoston päätöksen (1380/1994) muutostarpeet ja niistä välittömästi johtuvat laintasoiset muutostarpeet.

Jaosto valmisteli luonnokset hallituksen esitykseksi laiksi eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista ja valtioneuvoston asetukseksi asbestityön turvallisuudesta. Luonnokset olivat lausunto- kierroksella, joka päättyi elokuussa 2014.

Hallituksen esitys laiksi eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annettiin eduskunnalle 4.12.2014 (HE 323/2014). Esityksellä siirretään asbestipurkutyötä koskevan valtuutuksen olennainen sisältö perustuslain edellyttämällä tavalla lain tasolle ja ajanmukaistetaan sääntelyä.

Tasavallan presidentti vahvisti 22.5.2015 lain eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista (684/2015) ja se tulee voimaan 1.1.2016. Laissa säädetään asbestipurkutyötä tekevältä työntekijältä edellytettävästä pätevydestä sekä myönnettyistä asbestipurkutyöluvista ja asbestipurkutyöhön pätevistä henkilöistä pidettävien rekistereiden perustamista.

Lain kanssa samanaikaisesti valmistellulla valtioneuvoston asetuksella asbestityön turvallisuudesta (798/2015) säädetään tarkemmin asbestityötä koskevista työturvallisuusvaatimuksista. Asetuksen

tavoitteena on työturvallisuuden parantaminen selkeyttämällä asbestityöhön liittyviä menettelyjä ja asbestipurkutyoön suunnitelmien, menetelmien, työvälineiden ja henkilönsuojainten käyttöön liittyviä vaatimuksia. Asetus on myös työntekijöiden asbestilta suojelemista koskevan direktiivin 2009/148/EY täytäntöönpanosäädös, ja se tulee voimaan samanaikaisesti lain kanssa 1.1.2016 alkaen.

Hare-nro STM077:03/2012
Voimaan: 1.1.2016

Lisätietoja: Antti Janas ja Tuula Andersin
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
Puhelin: 02951 63501 (Janas) ja 02951 63506 (Andersin)

4.3. Laivatyösäädösten ajantasaistaminen

Aluksen työympäristöstä säädetään työympäristöstä aluksessa annetussa valtioneuvoston päätöksessä (417/1981; jäljempänä työympäristöpäätös). Työympäristöpäätös on ollut voimassa runsaat 30 vuotta. Suomea sitovissa kansainvälisissä velvoitteissa samoin kuin Suomen perustuslaissa on määräksiä, joista aiheutuu tarvetta päivittää aluksen työympäristöä koskevaa sääntelyä. Muutoinkin työympäristöpäätöksessä säädettyjä asioita on tarpeen päivittää.

Sosiaali- ja terveysministeriössä järjestettiin 16.4.2015 tapaaminen merenkulkualan ja työsuojeluosaston edustajien kesken. Yhteinen mielipide tapaamisessa oli, että aluksen työympäristöä koskevaa sääntelyä on tarpeen päivittää.

Työturvallisuussäännöksiä valmisteleva neuvottelukunta asettaa syyskuussa 2015 jaoston, jonka tehtävänä on valmistella ajantasaistettu aluksen työympäristöä koskeva valtioneuvoston asetus. Lisäksi jaoston tehtävänä on selvittää, onko työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (403/2008) tarpeen muuttaa alusten nostolaitteiden tarkastusten ja aluksilla nostolaitetarkastuksia suorittavien tarkastajien pätevyyden osalta.

Tavoiteaikataulu:
TTN:n käsittely jaoston asettamisen osalta käynnissä
Esittelyyn: Alkuvuonna 2017
Voimaan: Vuonna 2017

Lisätietoja: Tuula Andersin ja Harri Halme
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
Puhelin: 02951 63506 (Andersin) ja 02951 63480 (Halme)

5. Muuta

5.1. Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi laivaväen ruokahuollosta aluksella annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Ehdotuksella on tarkoitus muuttaa laivaväen ruokahuollosta aluksella annetun valtioneuvoston asetuksen soveltamisalaa koskevaa säännöstä siten, että mahdollistetaan poikkeaminen kotimaan liikenteessä olevien alusten osalta koskien laivaväelle tarjottavia aterioita. Lisäksi ehdotuksella muutettaisiin ruokapäiväkirjaan merkittäviä tietoja koskevaa säännöstä siten, että joitakin tietoja ei enää tarvitsisi merkitä ruokapäiväkirjaan joko syystä että tietojen merkitseminen on epätarkoituksenmukaista tai koska samat tiedot löytyvät toisaalta.

Ehdotusta on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä ja siitä on saatu lausunnot keskeisiltä alan toimijoilta. Ehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä. Ehdotus on tarkoitus saada esittelyyn alkusyksystä 2015 ja voimaan mahdollisimman pian hyväksytyksi tulemisen jälkeen.

Hare-nro STM001:00/2015

Lisätietoja: Tuula Andersin ja Harri Halme

Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi

Puhelin: 02951 63506 (Andersin) ja 02951 63480 (Halme)

5.2. Ehdotus kosteus- ja homevaurioita mittaavien ja analysoivien tahojen pätevydestä

Kosteusvaurioityöryhmä on ehdottanut, että työtiloina käytettävien kosteus- ja homevaurioituneiden rakennusten mikrobipitoisuuksia mittaavilta ja näytteitä analysoivilta tahoilta tulisi edellyttää tiettyä pätevyyttä, koulutusta sekä käytettävien menetelmien ja laitteiden asianmukaisuutta. Näiden toteutamiseen tulisi luoda vastaavanlainen järjestelmä kuin jo olemassa olevissa laeissa ja asiasta tulisi säätää.

Hallitus on käynnistänyt kosteus- ja hometalkoot 2009 - 2013. Talkoiden yhtenä tavoitteena on rakennusten kosteus- ja homevaurioita mittaavien ja näytteitä analysoivien tahojen pätevyyskriteeristöjen toteutamisjärjestelmän yhdenmukaistaminen. Osastolla ei käynnistetä asiasta omaa hanketta, vaan katsotaan ensin kosteus- ja hometalkoiden tulokset.

Sosiaali- ja terveysministeriön hyvinvoinnin ja terveyden osastolla on valmisteltu lakia terveydensuojelulain muuttamisesta. Terveydensuojelulakiin on esitetty muutoksia, jotka edellyttäisivät sertifioidun asiantuntijan käyttämistä terveydensuojelulain mukaisissa tarkastuksissa. Hallituksen esitys laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta annettiin 28.5.2014, ja muutos tulee voimaan 1.3.2015. Esityksen mukaan asiantuntijana voisi jatkossa toimia vain määritellyn koulutuksen suorittanut tai vastaavat tiedot omaava henkilö. Lisäksi asiantuntijana toimiminen edellyttäisi henkilön sertifiointia valtakunnalliseen järjestelmään nykyisen erillisen kuntakohtaisen hyväksymismenettelyn sijaan. Kuntien viranomaisilta poistettaisiin asiantuntijoiden pätevyyden arviointitehtävät. Sertifioidut asiantuntijat merkittäisiin julkiseen tietojärjestelmään, josta käy ilmi pätevyyden voimassaolo. Kunnan terveydensuojeluviranomainen tai tutkimuksen muu tilaaja, kuten kiinteistön omistaja tai isännöitsijä, voisi tarvittaessa varmistaa asiantuntijan pätevyyden tietojärjestelmästä. Jos asiantuntija ei täyttäisi enää edellytettyjä pätevyysvaatimuksia, hänet voitaisiin poistaa tietojärjestelmästä.

Virkatyönä selvitetään mahdollisuutta sisällyttää työturvallisuuslakiin kosteus- ja homevaurioita koskien vastaava muutos kuin lakiin terveydensuojelusta. Asiaa on käsitelty työturvallisuussäännöksiä valmisteleavassa neuvottelukunnassa useita kertoja syksyllä 2014 ja keväällä 2015. Asian käsittely jatkuu syksyllä 2015 mm. asiantuntijoiden kuulemisella.

Lisätietoja: Tanja Ylitöyrä
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
Puhelin: 02951 63402

5.3. Eräiden direktiivien mukauttamisesta CLP-asetukseen johtuvat kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1272/2008 (kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskeva asetus, ns. CLP-asetus; Classification, Labelling and Packaging of substances and mixtures) johdosta on tehty teknisiä muutoksia eräisiin direktiiveihin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (2014/27/EU). Direktiiveihin tehdyt muutokset edellyttävät vastaavasti muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Kansallinen täytäntöönpano on valmisteltu antamalla seuraavat säädökset:

- Valtioneuvoston asetus kemiallisista tekijöistä työssä annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta (602/2015). Annettiin 13.5.2015, tuli voimaan 1.6.2015.
- Valtioneuvoston asetus lisääntymisterveydelle työssä vaaraa aiheuttavista tekijöistä ja vaaran torjunnasta (603/2015). Annettiin 13.5.2015, tuli voimaan 1.6.2015.
- Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (604/2015). Annettiin 13.5.2015, tuli voimaan 1.6.2015.
- Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden vähimmäisvaatimuksista (687/2015). Annettiin 21.5.2015, tuli voimaan 1.9.2015.
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkki-luettelosta annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen liitteen muuttamisesta (928/2014). Annettiin 5.11.2014, tuli voimaan 15.11.2014.

Lisätietoja: Reetta Orsila
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
Puhelin: 02951 63505 (Orsila)

5.4. Valtioneuvoston päätöksen työhön liittyvältä biologisten tekijöiden aiheuttamalta vaaralta (1155/1993) uudistaminen

Koska kansallinen säädöspohja sekä EU:n säädökset ja työolosuhteet ovat muuttuneet, on tarkoituksenmukaista uudistaa valtioneuvoston päätös (1155/1993). Työturvallisuussäännöksiä valmisteleavan neuvottelukunnan asettaman Biologisten tekijöiden -jaoston tehtävänä on hyviä lainvalmisteluperiaatteita noudattaen tehdä perusteltu esitys päätöksen uudistamiseksi. Jaosto huomioi mm. valtioneuvoston asetuksen terävien instrumenttien aiheuttamien tapaturmien ehkäisemisestä terveyden-

huoltoalalla (317/2013) valmistelussa esille tulleet seikat. Jaosto aloitti toimintansa syyskuussa 2014.

Tavoiteaikataulu:

TTN:n käsittelyyn: Keväällä 2016

Esittelyyn: Vuonna 2016

Voimaan: Vuonna 2016

Lisätietoja: Reetta Orsila, Tanja Ylitöyrä ja Anu Kangasjärvi

Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi

Puhelin: 02951 63505 (Orsila), 02951 63402 (Ylitöyrä) ja 02951 63224 (Kangasjärvi)

5.5. Valtioneuvoston asetuksen työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (403/2008, ns. koneiden käyttöasetus) eräät muutostarpeet

Työ- ja elinkeinoministeriö on tehnyt ehdotuksen kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksen hissien käytöstä (663/1993) 22 §:n siirrosta työturvallisuuslainsäädäntöön ja lisäksi on tehty myös joitakin muita ehdotuksia ns. koneiden käyttöasetuksen (403/2008) muuttamiseksi. Muutosehdotuksia käsitellään työsuojeluosastolla virkatyönä ja ne viedään työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan (TTN) arvioitaviksi.

Lisätietoja: Anu Kangasjärvi ja Antti Janas

Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi

Puhelin: 02951 63224 (Kangasjärvi) ja 02951 63501 (Janas)

5.6. Työsuojelusäädösten tarpeellisuuden ja ajanmukaisuuden arviointi

Pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaan hallituskauden aikana kansalaisten arkea, yritystoimintaa, maataloutta, investointeja, rakentamista, tervettä kilpailua ja vapaaehtoistoimintaa on helpotettu merkittävästi turhaa sääntelyä purkamalla, hallinnollista taakkaa keventämällä ja lupaprosesseja sujuvoittamalla. Kymmenen vuoden tavoitteena on purkaa turhaa sääntelyä ja byrokratiaa.

STM:n työsuojeluosastolla on laadittu vuoden 2015 alussa säädösselvitys, jossa tarkasteltiin voimassa olevia työsuojelusäädöksiä. Tehtävänä oli laatia selvitys siitä, mikä on perustuslain, kansainvälisten sitoumusten ja EU:n säädösten kotimaiselle sääntelylle jättämä liikkumavara työsuojelun alueella. Selvitykseen sisältyivät säädökset, joiden valmisteluvastuu on ollut työsuojeluhallituksella, työministeriön työsuojeluosastolla tai sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosastolla.

Selvitystä on käsitelty työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan (TTN) kokouksissa. Selvitystyötä on kolmikantaperiaatteen mukaisesti tarkoitettu jatkaa yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa.

Lisätietoja: Antti Janas ja Leena Alanko

Sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi

Puhelin: 02951 63501 (Janas) ja 02951 63567 (Alanko)